

## Reedukace SPU na 2. stupni ZŠ a na SŠ

### Problémy s přechodem na 2. stupeň

- ▶ zvykání si na nové učitele
- ▶ změny v třídním kolektivu – role ve skupině
- ▶ náročnější úkoly
- ▶ práce s abstraktními pojmy
- ▶ zvýšení požadavků na **samostatnou práci, schopnost se učit**
- ▶ zvýšení požadavků na **pracovní tempo**
- ▶ problémy s **motivací**
- ▶ **nezvládnutí základního učiva** a nemožnost na něj navázat
- ▶ neschopnost aplikovat učivo na praktických úlohách
- ▶ nárůst **kompence poruchy** oproti reedukaci

### Projevy SPU na 2. stupni

- ▶ **ve čtení:**
  - ▶ přetrvávající obtíže
  - ▶ problémy s osvojováním nových poznatků prostřednictvím psaného textu
  - ▶ krycí mechanismy
- ▶ **v psaní:**
  - ▶ dysgrafie – nečitelné písmo – problémy se zápisem poznámek, písemnými testy
  - ▶ dysortografie – přetrvávající gramatické chyby
- ▶ **v matematice:**
  - ▶ problémy v přechodu přes desítku – využívání prstů
  - ▶ nepochopení matematických operací
  - ▶ pamětné osvojování početních operací
  - ▶ problémy v matematice se promítají i do fyziky

### Metodika práce v naukových předmětech

- ▶ znalost základů problematiky SPU všemi učiteli
- ▶ využití názorných pomůcek
- ▶ stavění na dosavadních znalostech
- ▶ sledujeme porozumění pokynům
- ▶ hledáme optimální způsob záznamu poznámek a strukturace učiva
- ▶ volíme vhodné způsoby zkoušení
- ▶ využití počítače – pro psaní, předčítání textu, kontrolu pravopisu apod.
- ▶ využití diktafonu, kopírování poznámek

### Metodika práce s textem

- ▶ využití předčítačů textu
- ▶ práce se zvýrazňovačem

- ▶ využití myšlenkových map
- ▶ hlasité opakování při učení
  
- ▶ metodika dle Gavory:
  - ▶ anticipace budoucích informací
  - ▶ místo neporozumění – vrácení zpět x pokračování v textu
  - ▶ podtrhávání důležitých informací
  - ▶ vypracování souhrnů
  - ▶ formulování otázek k textu

### **Styly učení**

- ▶ individuální způsob osvojování poznatků
- ▶ pomoci může diagnostika stylu učení a jeho rozvoj
- ▶ vizuální
- ▶ auditivní
- ▶ taktilní
- ▶ kinestetický

### **Úprava přijímacích zkoušek**

- ▶ volba formy zkoušení
- ▶ navýšení času
- ▶ využití počítače
- ▶ využití osoby, která předčítá text a zapisuje odpovědi

### **Doporučené odkazy:**

<http://www.literacyportal.eu/cs.html>

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10437113181-dar-dyslexie/>

### **Doporučená literatura:**

- BARTOŇOVÁ, M. Profesní orientace žáků se specifickými poruchami učení – závěry z výzkumného šetření. In: FRIEDMANN Z. (et al.) *Profesní orientace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich uplatnění na trhu práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. s. 155–166. ISBN 978-80-210-5602-2.
- BARTOŇOVÁ, M. Rozvoj čtenářských dovedností u žáků se specifickými poruchami učení. In: PIPEKOVÁ, J. VÍTKOVÁ, M.. PIPEKOVÁ, J. VÍTKOVÁ, M. *Od inkluze ve školním prostředí k sociální inkluzi a participaci ve společnosti*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 89–106. ISBN 978-80-210-7530-6.
- BARTOŇOVÁ, M. Strategie ve výuce žáků se specifickými poruchami učení se zaměřením na kognitivní styly učení. In: BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami VII*. Brno: Paido, 2013. s. 199–206. ISBN 978-80-7315-246-8.
- BARTOŇOVÁ, M. *Specifické poruchy učení: Text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 237 s. ISBN 978-80-7315-232-1.

- BARTOŇOVÁ, M., PITNEROVÁ, P. a kol. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 221 s. ISBN 9788021060012.
- BERNINGER, V. W., WOLF, B. J. *Dyslexia and Dysgraphia : Lessons from Teaching and Science*. Baltimore: Paul H. Brookes, 2009. ISBN 978-1-55766-934-6.
- BLAŽKOVÁ, R. *Dyskalkulie II: Poruchy učení v matematice na 2. stupni ZŠ*. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 107 s. ISBN 9788021053953.
- JUCOVIČOVÁ, D., ŽÁČKOVÁ, H., SOVOVÁ, H. *Specifické poruchy učení na 2. stupni základních škol: (použitelné i pro střední školství)*. Praha: D + H, 2007. 67 s. ISBN 9788090357976.
- MATĚJČEK, Z., VÁGNEROVÁ, M. (ed.). *Sociální aspekty dyslexie*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1173-2.
- MICHALOVÁ, Z. *Specifické poruchy učení na druhém stupni ZŠ a na školách středních*. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2001. ISBN 80-7311000-8.
- POKORNÁ, V. *Vývojové poruchy učení v dětství a dospělosti*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-773-2.
- ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení: dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD*. 11. vyd. Praha: Portál, 2009. 263 s. ISBN 9788073675141.
- ZELINKOVÁ, O., ČEDÍK, M. *Mám dyslexii: průvodce pro dospívající a dospělé se specifickými poruchami učení*. Praha: Portál, 2013. 139 s. ISBN 9788026203490.